

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 12

15.08.2017 – 31.08.2017

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Дипломатична перемога України на Парламентській асамблеї ОБСЄ та втрачені шанси досягти позитивного розвитку країни.....</i>	3
Інші події в ЄС	5
Україна – НАТО.....	8
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	8
<i>Курт Волкер про перспективи членства України в НАТО і про реальну війну на Донбасі розв'язану Росією</i>	8
Євроатлантичний процес в Україні	10
НАТО у фокусі тижня	11
Зовнішня політика	13
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	13
<i>Будівництво Керченського мосту Росією рівнозначне запровадженню проти України морської блокади в Азовському морі</i>	13
Двосторонні відносини.....	16
США	16
Індія.....	17
ЄГИПЕТ	18
СУДАН	18
ЛІВАН.....	18
Опір російській гібридній війні	20
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	20
<i>Парад в Україні та істерична реакція Москви</i>	20

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Дипломатична перемога України на Парламентській асамблеї ОБСЄ та втрачені шанси досягти позитивного розвитку країни

У своєму європейському зовнішньополітичному курсі Україні вдалося досягти важливих перемог. І більш за все, позиція ЄС щодо поваги суверенітету України та засудження Росії залишиться непохитною. Ще одним доказом цього було ухвалення на початку липня цього року у Мінську резолюції Парламентської асамблеї ОБСЄ щодо суверенітету України [1]. Текст резолюції був запропонований українською делегацією. Російські ж представники традиційно, виступали проти.

У документі під назвою «Відновлення суверенітету й територіальної цілісності України» ПА ОБСЄ заявлено про «повну повагу до суверенітету, незалежності, єдності і територіальної цілісності України в межах її визнаних міжнародною спільнотою кордонів, які включають Автономну Республіку Крим та місто Севастополь». Серед іншого резолюція також визнає, що **Російська Федерація повністю не виконала положення попередніх резолюцій Парламентської асамблеї ОБСЄ** про порушення основоположних Гельсінкських принципів і міжнародних норм в області прав людини в тимчасово окупованих Автономній Республіці Крим та місті Севастополі та настійно закликає Російську Федерацію припинити спонсорювання терористичної діяльності в Україні за допомогою припливу бойовиків, грошових засобів і зброї через непідконтрольний уряду ділянку українсько-російського державного кордону [2].

Крім того ПР ОБСЄ на сесії в Мінську ухвалила резолюцію «Зміцнення взаємної довіри і співпраці заради миру і процвітання в регіоні ОБСЄ». Серед іншого, визнається, що «певні райони Донецької і Луганської областей» перебувають під контролем «російських гібридних сил». Російська делегація виступила з протестом проти цього проекту, запропонувавши поправки, які б вилучили положення про «російсько-гібридні війська» на Донбасі. Зокрема представник Росії Петро Толстой заявив, що на Донбасі немає російських військ, що це внутрішній конфлікт України [3]. Так Кремль продовжує маніпулювати заявами, що в Україні внутрішній конфлікт поширюючи такі посилюючі до міжнародної спільноти, та не зважає на принципи міжнародного права.

Однак варто згадати і не вельми позитивні, але й не безпідставні заяви європейців у сторону України. До прикладу, заступник голови Європарламенту Александер Ламбсдорфф щодо реалізації реформ в Україні заявив, що

налаштований критично. «Мені здається, що за 25 років в українців було багато шансів досягти позитивного розвитку країни. Якщо порівняти Польщу й Україну, які після розпаду СРСР і розпуску Організації Варшавського Договору мали однакові умови для розвитку, однакові економічні показники на душу населення, то зараз Польща втричі успішніша та багатша за Україну. **Імовірно, українські еліти не прагнуть модернізації своєї країни та реформ. Україні належить ще дуже багато чого надолужити.** Тому я критично налаштований щодо розвитку України, але це не має нічого спільного з її державним суверенітетом і правом на те, щоб поважали її кордони» [4].

Також пан Ламбсдорфф відзначив: «Треба визнати реалії сучасної міжнародної політики. Ніхто не готовий іти на силовий конфлікт з Росією, аби повернути Крим. Але є і правовий вимір. У цьому випадку було здійснено грубе порушення міжнародного права. Ми не визнаємо дії Росії щодо Криму. Це означає, що навіть якщо, фактично, повернення Криму до України неможливе, бо ніхто не бажає ескалації насильства, з правової точки зору ми не визнаємо Крим російським. Це абсолютно чітка лінія. І практично весь світ дотримується такої позиції» [4].

Варто зазначити, що у тій же Німеччині багато сил виступають за пом'якшення санкцій щодо Росії. І, мабуть, Європа зняла би усі санкції, якби Москва виконала Мінські угоди, та припинила вогонь на східних територіях України. Про анексію Криму взагалі не згадували б. До прикладу, глава Вільної демократичної партії Крістіан Лінднер заявив, що питання анексії Криму необхідно тимчасово «загерметизувати» і спочатку досягти прогресу за іншими пунктами відносин з Москвою [5]. Також глава МЗС Німеччини Зігмар Габріель відзначав, що використання методів залякування у відносинах з Росією є неприпустимим, бо це сприятиме лише ескалації напруженості [6].

Тож підкреслимо, хоч у ЄС всіляко підтримують Україну політично і практично, однак вони не збираються іти на відкриту конфронтацію з Росією і Україні потрібно самій подбати про відвоювання своїх територій. Росія грубо порушила міжнародне право посягнувши на національний суверенітет України та незаконно окупувавши частину її території. Відтак українським політичним елітам вже давно потрібно офіційно визнати території Донбасу окупованими та дбати про ліквідацію корупційних схем, які працюють на фоні війни. На сьогодні це є єдиним виходом, щоб повернути ці території й уникнути придністровського варіанту. У Гаазькій конвенції 1907 року чітко сформульовано, що окупована територія - це та територія, яка перебуває під безпосереднім управлінням ворожої армії. Відповідно усі дії щодо відновлення територіальної цілісності України лежатимуть у правовому полі.

1. <https://drive.google.com/file/d/oBwODhbFzbrEYaF9QX1B5QUUwUkE/view>
2. <http://www.oscepa.org/documents/all-documents/annual-sessions/2017-minsk/declaration-25/3557-declaration-rus/file>
3. <https://www.radiosvoboda.org/a/news/28601690.html>
4. <http://bit.ly/2gmiegV>
5. <https://www.eurointegration.com.ua/news/2017/08/15/7069786/>
6. <https://www.eurointegration.com.ua/news/2017/08/16/7069827/>

Інші події в ЄС

Британія та ЄС домовляться про виплату за Brexit не раніше жовтня – Девіс

15.08.2017

Велика Британія та Євросоюз не раніше жовтня узгодять суму, яку британська сторона має заплатити після Brexit за своїми європейськими зобов'язаннями.

Про це заявив британський міністр з питань Brexit Девід Девіс, повідомляє Reuters.

ЄС хоче домовитися про те, як буде виплачуватися відповідна сума, перш ніж переговори перейдуть до питань майбутніх відносин Британії з блоком.

"Ми будемо говорити про це дуже ретельно, тому на цьому етапі ми не збираємося цього робити, до жовтня або листопада не буде жодних цифр", - сказав Девіс.

Девіс заявив, що будь-який перехідний період після Brexit має бути завершений до наступних британських національних виборів, які заплановані на травень 2022 року, але, ймовірно, триватиме близько двох років.

"Цей період має завершитися до виборів. Я б сказав, що, швидше за все, що він триватиме близько двох років, може трохи менше", - сказав Девіс.

Раніше британські ЗМІ повідомляли, що Британія готова заплатити ЄС 40 млрд євро за Brexit, якщо Брюссель погодиться обговорити торгову угоду в рамках угоди про майбутнє партнерство.

Нагадаємо, в документі Єврокомісії йдеться, що Британії доведеться розрахуватися за вихід зі складу Європейського союзу в євро, а не фунтах стерлінгів.

Європейська правда

Литва направить спостерігачів на російсько-білоруські навчання «Захід 2017»

16.08.2017

Литва отримала дозвіл на направлення спостерігачів на російсько-білоруські навчання "Захід 2017", які відбудуться 14-20 вересня.

Про це повідомляє портал Delfi.

Литва спостерігатиме за навчаннями з Білорусі та Ленінградської області РФ. "Литва разом з іншими державами регіону отримала від Росії і Білорусі запрошення спостерігати за навчаннями "Захід 2017", - сказала представник Міноборони Литви Аста Гальдікайте.

За її словами, планується, що в програмі моніторингу за організованими на території Білорусі великими білорусько-російськими стратегічними навчаннями "Захід" братимуть участь інспектори з озброєння Литовської армії, а 19 вересня за навчаннями на полігоні Луга в Ленінградській області спостерігатиме військовий аташе Литви в РФ.

Європейська правда

Глава МЗС Німеччини проти методів залякування у відносинах з Росією

16.08.2017

Використання методів залякування у відносинах з Росією є неприпустимим, бо це сприятиме лише ескалації напруженості.

Про це глава МЗС Німеччини Зігмар Габріель написав у статті для Rheinische Post.

Він наголосив, що анексія Криму і ситуація на сході України підірвали довіру у відносинах між Росією і Заходом. Габріель при цьому наголосив на правильності реакції з боку НАТО, зокрема, щодо розміщення батальйонів в країнах Балтії.

"Але якщо ми будемо слідувати виключно логіці залякування, ми будемо сприяти ескалації. Не можна склавши руки спостерігати, як європейська архітектура безпеки загрожує перетворитися на купу руїн застарілих, розірваних договорів. Необхідні спільні зусилля з контролю за озброєннями. Це піде на користь як Європі, так і Росії", – вважає міністр.

На думку Зігмара Габріеля, для цього потрібно, з одного боку, повернутися до всеосяжного контролю за звичайними озброєннями, тобто за "традиційною бойовою зброєю" в Європі, відповідальність за який повинна нести і Росія. З іншого ж боку, на його думку, слід посилити правила і порядок у сфері контролю за ядерними озброєннями.

"І тут йдеться про Росію і США, на які припадає 90 % усієї ядерної зброї у світі", – зазначив Габріель.

Міністр вважає, що підписаний Рейганом і Горбачовим Договір про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності опинився під загрозою.

"Росія повинна довести, що не порушує свідомо цей договір – особливо на тлі того, що Москва збільшує свій арсенал нестратегічної ядерної зброї в Європі. Американці повинні знову вступити в діалог про стратегічну стабільність і зробити все можливе для того, щоб врятувати існуючу архітектуру контролю за озброєннями", – заявив Габріель.

Європейська правда

У Литві можуть знову накласти санкції на два російські телеканали

18.08.2017

Литовська комісія з питань радіо і телебачення (ЛКРТБ) підозрює в можливих порушеннях два російські телеканали, які транслюються в Литві.

Про це повідомляє портал Delfi.

Так, наступного тижня комісія має намір обговорити, чи робити подальші кроки, спрямовані на обмеження трансляції в Литві російських каналів РТР-Планета" і "ТВЦі".

"Порушення встановлені, висновки складені, тепер нашої комісії потрібно ознайомитися з висновками і, якщо вони будуть затверджені, почнуться подальші процедури", – сказав голова комісії Едмундас Вайтекунас.

ЛКРТБ стверджує, що 31 травня у програмі "Вечір з Володимиром Соловйовим" на каналі "РТР-Планета" і 10 червня в програмі "Право знати" на каналі "ТВЦі" відбулося розпалювання війни і ненависті.

ЛКРТБ стверджує, що її висновки про розпалюванні війни і ненависті в цих програмах підтвердив і Департамент стратегічної комунікації та зв'язків з громадськістю Міноборони.

Литва почала обмежувати трансляції російських каналів з 2014 року, коли Росія анексувала Крим і стала підтримувати сепаратистів на Сході України.

Європейська правда

Юнкер: Європа не може покладатися на США для свого захисту
19.08.2017

Європейський союз не може продовжувати покладатися на США для свого захисту.

Про це президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер заявив у інтерв'ю австрійській пресі, передає Politico.

Говорячи про стан справ у ЄС, Юнкер відзначив, що погляди європейців на блок покращуються, але регіон не може звертатися до США для свого майбутнього захисту.

"Стає зрозуміло, що ми не можемо у довгостроковій перспективі покладатися на американську підтримку оборони", - зазначив глава Єврокомісії.

Як відомо, Дональд Трамп довгий час відмовлявся публічно заявляти про відданість Сполучених Штатів статті 5 Північноатлантичного договору. Вона визначає, що напад на одного із членів НАТО є нападом на всіх.

Трамп критикує країни-члени НАТО через невиконання зобов'язань щодо витрат на оборону в розмірі 2% від ВВП.

У червні Трамп вперше офіційно підтвердив готовність США до колективної оборони в межах Альянсу.

Європейська правда

Єврокомісар Ган закликав ЄС до нової політики щодо Туреччини
22.08.2017

Єврокомісар з питань розширення і політики сусідства Йоганнес Ган закликав до зміни курсу ЄС у питанні про приєднання Туреччини.

Про це він сказав в коментарі німецькому виданню Sueddeutsche Zeitung.

Заява Гана стала реакцією на слова турецького президента Реджепа Тайіпа Ердогана, який закликав турків, які проживають в Німеччині, не голосувати за дві правлячі партії на виборах до Бундестагу.

"Я вважаю, що настав час для держав-членів обговорити стратегічні наслідки такої поведінки. Знизування плечима – це не політична стратегія в довгостроковій перспективі", - сказав Ган.

Він зазначив, що Ердоган втручається у виборчу кампанію Бундестагу, а також нагадав про вимогу Анкари щодо екстрадиції німецько-турецького автора Догана Аханлі, затриманого в Іспанії.

"Втручання президента Ердогана в національну виборчу кампанію, а також прохання про видачу нібито політичних опонентів є неприйнятними", - сказав єврокомісар.

Нагадаємо, Європейський парламент 6 липня схвалив резолюцію із закликом призупинити переговори щодо членства Туреччини в Європейському союзі, якщо Анкара продовжить впроваджувати конституційні зміни, схвалені на референдумі у квітні цього року.

Анкара відкидає і не визнає резолюцію Європарламенту, заявляючи, що той саботує відносини Туреччини та ЄС.

Європейська правда

Україна – НАТО

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Курт Волкер про перспективи членства України в НАТО і про реальну війну на Донбасі розв'язану Росією

23 серпня Курт Волкер – спеціальний представник Сполучених Штатів Америки по Україні відвідав Київ, де приєднався до міністра оборони США Джеймса Меттіса на зустрічах із представниками влади України. Як колишній представник США в НАТО Курт Волкер надав компетентні відповіді щодо перспектив України у євроатлантичній інтеграції.

У своєму інтерв'ю він відзначив, що підготовка до членства в Альянсі займає довгий час, хоча й визнав, що Україна буде в змозі провести всі потрібні реформи [1]. «США, ЄС, Росія - усі повинні розуміти, що Україна - незалежна держава. Ніхто не може говорити, коли їй вступити в НАТО. Але це не означає, що Україна близька до того, щоб отримати запрошення для вступу в НАТО. Цей процес забирає багато часу», - зазначив спеціальний представник США по Україні [2]. Також він висловив сумнів, що Україна готова вступити в НАТО, а НАТО - прийняти її за нинішньої ситуації. За його словами, для початку Києву належить провести політичні та економічні реформи, побороти корупцію і налагодити відносини з сусідами. Особливу увагу Волкер приділив корупції, зазначивши, що США отримують інформацію про рівень проблеми в тому числі й від американського бізнесу, який працює в Україні [3].

Таким чином, зі слів Курта Волкера цілком справедливо впливає висновок, що вступ України до НАТО цілком залежить від волі вищого керівництва країни здійснювати реформи у цьому напрямку, зокрема й боротися з корупцією. Але ж тоді їм прийдеться вести боротьбу проти самих себе. Відтак, по великому рахунку, воно не зацікавлене в членстві України в НАТО.

Разом з тим нагадаємо, що 21 серпня 2017 року у Мінську відбулася зустріч Курта Волкера і помічника президента Росії Владислава Суркова. Зустріч пройшла у закритому для ЗМІ режимі. Знаковим є те, що саме Сурков є одним з організаторів та розробників гібридної війни Кремля в Україні. Очевидно, що він намагався нав'язати своє бачення ситуації на Донбасі. Сурков висловив задоволення зустріччю, назвавши її «корисною і конструктивною» [4].

Пізніше, у своєму інтерв'ю Волкер зазначив, що потрібно чітко розуміти, що на Донбасі є російські війська, в Донецькій і Луганській областях. Там є військова техніка та обладнання. Проблема в тому, що присутність там військової техніки створює конфлікт. На його думку, інтерес Росії в Донбаському регіоні -

дестабілізувати обстановку. Щоб цього запобігти, необхідно створити умови для реального припинення вогню. Він також додав, що для уряду США немає ніякої різниці між Донбасом і Кримом, адже в обох випадках це протизаконна окупація і анексія [5].

Волкер також зазначив в Інтерв'ю The Financial Times, що відносини між Росією та США є важливими, але «вони будуть кульгати через цю проблему в Україні» [6]. Висловлювання Волкера свідчать про те, що США ставить питання вирішення ситуації в Україні у центр побудови своєї політики стосовно Росії.

Окрім того, з Білого Дому вже не раз лунали заяви про розгляд зміни позиції щодо надання Україні оборонних озброєнь летальної дії. Такими публічними заявами США намагаються показати Кремлю, що він має зробити певні конструктивні кроки у бік розв'язання конфлікту. Таким чином зустріч Волкера та Суркова була певним зондуванням ґрунту з обох сторін. США намагалися зрозуміти на скільки Росія готова йти на компроміс по врегулюванні ситуації на Сході України. Москва ж прагнула зрозуміти, на скільки США серйозні у намірах постачати Україні летальне оборонне озброєння. Таким чином, Кремль може піти на «замороження» конфлікту в Україні, усвідомлюючи що для вступу у НАТО однією із умов є відсутність конфліктної ситуації на території держави претендента. Волкер з цього приводу заявив, що у такому випадку **Росія має перебувати в міжнародній ізоляції** [6]. За словами Волкера, Москва, швидше за все, була здивована як рішучістю України, так і трансатлантичним єднанням у питаннях про санкції, і після обрання президентів Трампа в США і Еммануеля Макрона у Франції хотіла прознати, наскільки підставовим залишається таке єднання [7].

Нагадаємо, посада спецпредставника з питань України в Держдепартаменті США створена вперше. Раніше питанням України в американському зовнішньополітичному відомстві займалася помічниця держсекретаря у справах Європи і Євразії Вікторія Нуланд. **Призначення колишнього представника США в НАТО Курта Волкера спеціальним представником з врегулювання українсько-російського конфлікту свідчить про усвідомлення у Вашингтоні всього масштабу проблеми російської агресії в Україні, що є загрозою для усієї європейської безпеки.** Утворення такої посади служить також індикатором про те, що США готові до більш рішучих кроків щодо участі у врегулюванні ситуації на Донбасі, *але шукати інший формат впливу на ситуацію поза межами участі в Мінському процесі.*

Заява Курта Волкера про те, що на Сході України іде реальна війна розв'язана Росією, а не антитерористична операція, кардинально змінює акценти у сприйнятті російсько-українського конфлікту. По-перше, США усвідомили реальність ситуації, і тому будуть готові розв'язувати цю «українську кризу» шляхом надання Україні допомоги в її обороні, а Росію будуть сприймати як агресора, а не як «посередника» в Мінському процесі. По-друге, чинна влада в Україні вже не може прикривати свою безпорадність і бездіяльність гібридним миром. Саме тому тільки після 3-х років війни вона нарешті наважилась назвати Росію «агресором», а захоплену російськими військами територію Донбасу «окупованою», маючи намір юридично закріпити це в новому законопроекті «Про особливості державної політики щодо відновлення державного суверенітету України над тимчасово окупованою територією Донецької та Луганської областей України».

1. <https://www.radiosvoboda.org/a/28701818.html>
2. <http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3880561-ukraina-poky-ne-hotova-vstupyty-v-nato-volker>
3. <http://bit.ly/2vFKJZ1>
4. <http://gordonua.com/ukr/news/war/-u-minsku-zavershilasja-zustrich-surkova-i-volker-rosijska-storona-nazvala-jiji-korisnoju-i-konstruktivnoju-203498.html>

5. https://zn.ua./POLITICS/rossiya-dolzhna-vyvesti-svoi-voyska-iz-donbassa-volker-258116_.html
6. <https://www.ft.com/content/c725eb8c-89aa-11e7-8bb1-5ba57d47eff7>
7. <http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3880838-kyievu-zbroia-rf-izoliatsiia-volker-pro-ukrainu>

Євроантлантичний процес в Україні

НАТО перевірить ЗСУ на відповідність критеріям Альянсу

29.08.2017

Наразі у Києві перебуває делегація НАТО НАТО перевірить Збройні сили України (ЗСУ) на відповідність критеріям Альянсу. Про це йдеться у повідомленні прес-служби Міністерства оборони України. Як зазначається, наразі у Києві перебуває делегація НАТО на чолі з представником Департаменту оборонної політики та планування Міжнародного секретаріату НАТО Девідом Брауном, яка планує ознайомитися з актуальним станом досягнення обраних Україною цілей партнерства. Делегація НАТО перебуватиме в Україні до 31 серпня. Протягом трьох днів заплановані зустрічі представників Альянсу з представниками Міністерства оборони України та Генерального штабу ЗС України, органів державної влади. В ході зазначених зустрічей учасники обговорять потребу органів державної влади України у додаткових Цілях партнерства на наступний цикл 2018-2019 років. Крім того, за словами Брауна, до кінця жовтня 2017 року, планується фіналізувати інвентарний каталог засобів ЗСУ, які прописані відповідно до критеріїв НАТО. "Йдеться про комплексне бачення того, що є в наявності, які перед нами задачі стоять. Це надасть можливість опрацювати відповіді на ті сценарії, що можуть виникнути у майбутньому", - заявив він, додавши, що наразі опрацьовується посібник для оцінки сил, який допоможе у підготовці рекомендацій з критично важливих питань для балансування оборонного планування та оцінки наявності ресурсів. Нагадаємо, раніше повідомлялося, що спеціальний представник Державного департаменту США по Україні Курт Волкер заявив, що Україна не готова до вступу в НАТО.

РБК Україна

США чекають від української армії повного переходу на стандарти НАТО, - глава Пентагону

24.08.2017

Меттіс пообіцяв, що США й надалі будуть надавати допомогу Україні Сполучені Штати Америки чекають від української армії повного переходу на стандарти НАТО. Про це на спільній прес-конференції з президентом України Петром Порошенком заявив міністр оборони США Джеймс Меттіс, передає кореспондент РБК-Україна. "Ми очікуємо повної імплементації стандартів НАТО (від України, - ред.)", - заявив Меттіс. Він додав, що США й надалі будуть надавати допомогу Україні. Нагадаємо, раніше Меттіс заявив, що США ніколи не приймуть анексію Криму Російською Федерацією. "Сполучені Штати стоять поруч з Україною. Ми не приймаємо і ніколи не приймемо анексію Криму", - заявив Меттіс. Він також додав, що американська сторона підтримує територіальну цілісність України. "Союзники США та США будуть чинити тиск на Росію, щоб вона виконувала мінські угоди", - підкреслив Меттіс. Відзначимо, до цього Порошенко заявив, що дорога України веде до вступу до ЄС і НАТО.

РБК Україна

За стандартами НАТО вже підготовлено 28 підрозділів української армії, - Полторак

24.08.2017

Також створено оперативний резерв з 130 тис. військових. За стандартами НАТО вже підготовлено 28 бойових підрозділів Збройних сил України. Про це у своєму Facebook заявив міністр оборони України Степан Полторак. "Зараз в українській армії тривають реформи, які є безпрецедентними за масштабом і амбіціям в історії. Реформи впроваджуються разом з радниками та експертами країн НАТО. За стандартами НАТО вже підготовлено 28 бойових армійських підрозділів. Ми будемо Збройні сили, які повинні досягти найвищого рівня партнерства з Північноатлантичним Альянсом", - підкреслив Полторак. Він також додав, що з початку оборонної реформи було створено оперативний резерв першої черги, в який увійшли майже 130 тис. осіб. Крім того, в 2017 році контракт з ВСУ уклали 22 тис. військових.

Нагадаємо, раніше Полторак заявив про зростання потенціалу та вогневої можливості української армії. За його словами, в цьому році демонструються нові зразки озброєння, які зможуть оглянути протягом кількох днів на виставці мешканці та гості міста Києва.

РБК Україна

НАТО у фокусі тижня

Винищувачі Канади прибули до Румунії для участі в повітряній місії НАТО

21.08.2017

Чотири винищувачі CF-18 зі складу Військово-повітряних сил Канади прибули до Румунії для участі у місії повітряної поліції НАТО терміном на чотири місяці.

Про це йдеться у повідомленні на [сайті](#) об'єднаного командування сил НАТО. Канадський загін складається з 135 військовослужбовців. "Разом зі своїми румунськими колегами, які літають на МіГ-21, канадські пілоти забезпечать охорону повітряного простору Румунії.

До кінця року винищувачі обох країн проведуть спільні вильоти. У найближчі канадські CF-18 планують провести ознайомчі польоти до початку місії. Місія повітряної поліції НАТО є частиною заходів забезпечення та стримування Альянсу з 2014 року.

Ці заходи демонструють колективну рішучість країн Альянсу захищати територію та населення країн НАТО.

Європейська правда

Літаки НАТО над Балтикою за тиждень супроводили 21 російський літак

14.08.2017

Пілоти повітряної місії НАТО в країнах Балтії на минулому тижні вісім раз злітали для розпізнання та супроводу летіли над Балтійським морем військових літаків Росії, загальною чисельністю 21.

Про це повідомляє портал Delfi з посиланням на Міноборони Литви.

Приблизно половину супроводжених літаків склали винищувачі, решта - транспортні і навіть пасажирські літаки.

Багато російські транспортників летіли з відключеними передавачами. Найбільше - 10 російських літаків літакам НАТО довелося супроводжувати в четвер - для чого вони злітали в той день тричі.

Європейська правда

НАТО відправить трьох спостерігачів на навчання «Захід - 2017»

30.08.2017

В альянсі наполягають на більшій кількості спостерігачів Речниця НАТО Оана Лунгеску повідомила, що альянс пошле трьох своїх представників для спостереження за спільними російсько-білоруськими військовими навчаннями "Захід-2017", передає "Радіо Свобода". Так, одного експерта НАТО направить на "Дні відвідувачів", пов'язані з навчаннями, у Росії, і ще двоє представників поїдуть у Білорусь. За словами Лунгеску, НАТО вітає запрошення спостерігачів на навчання. Водночас речниця підкреслила, що міжнародні правила вимагають від Москви і Мінська допустити більшу кількість спостерігачів.

Нагадаємо, Україна і Польща розробили план дій в разі нештатних ситуацій у ході навчань "Захід-2017".

Раніше повідомлялося, що секретар комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони, нардеп Іван Винник заявляв, що російсько-білоруські військові навчання "Захід-2017" несуть загрозу Україні з точки зору скупчення великої кількості озброєння і техніки. Разом з тим, у комітеті ВР з нацбезпеки заявили про готовність до провокацій РФ.

РБК Україна

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Будівництво Керченського мосту Росією рівнозначне запровадженню проти України морської блокади в Азовському морі

На початку серпня 2017 року через будівництво мосту російська Адміністрація морських портів Чорного моря оприлюднила Розпорядження згідно якого 9 серпня та з 28 по 31 серпня повністю перекриють Керченську протоку для судноплавства, за винятком кораблів і суден ВМФ, кораблів і суден федеральних органів безпеки РФ, а також суден, що беруть участь у технологічному процесі будівництва об'єкту «Транспортний перехід через Керченську протоку» [1;2].

Попередньо у червні стало відомо про проект наказу міністерства транспорту РФ про закриття Керченської протоки в акваторії його судноплавної частини Керч-Єнікальського каналу на 23 доби протягом серпня-вересня 2017 року для встановлення арки моста. Про необхідність побудувати перехід через Керченську протоку президент Росії Володимир Путін заявив одразу ж після анексії Криму – в березні 2014 року. Побудувати міст обіцяли до 2018 року, здати в експлуатацію – влітку 2019-го [3]. Його вартість близько 3,8 мільярда доларів. З огляду на невдалу спробу прокласти сухопутний коридор через Маріуполь до Росії цей проект має особливу увагу для Кремля.

Питання Керченського мосту не нове. Саму ідею його будівництва Росія прощтовхувала ще з 90-х років і її цілком підтримував уряд України та проросійські політичні сили. У 2000 році було укладено «Угоду між органами представницької та виконавчої влади Автономної Республіки Крим і міста Москви про співробітництво в торговельно-економічній, науково-технічній та гуманітарно-культурній сферах у частині будівництва транспортного переходу через Керченську протоку» та протокол до неї [4]. У 2013 році під час візиту Віктора Януковича до Москви була укладена угода «Про спільні дії з організації будівництва транспортного переходу через Керченську протоку» [5]. У 2014 році Україна в односторонньому порядку розірвала договір з Росією про спільне будівництво мосту через Керченську протоку через окупаційну політику Кремля.

Основними документами які регулюють питання кордону та мореплавства між Україною та Росією є:

- Угода між Урядом України і Урядом Російської Федерації про торговельне судноплавство від 08.02.1995 [6];
- Договір між Україною і Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 20.04.2004 [7];
- Договір між Україною та Російською Федерацією про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки від 20.04.2004 [8];
- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про заходи щодо забезпечення безпеки мореплавства в Азовському морі та Керченській протоці від 01.08.2012 [9] та ін.

Спорудження Росією мосту та обмеження судноплавства через Керченську протоку з Україною не погоджено та порушує вищевказані двосторонні угоди. Дії Москви порушують суверенітет України, принципи міжнародного права та суперечать Конвенції ООН з морського права.

Міністерство закордонних справ України висловило протест у зв'язку з запровадженням Російською Федерацією заборони судноплавства через Керченську протоку протягом серпня та вересня 2017 року та наголосило, що будівництво мосту через Керченську протоку є незаконним відповідно до міжнародного права, оскільки Україна, як прибережна держава по відношенню до Кримського півострову, не надавала згоду на таке будівництво. Викликає глибоке занепокоєння також негативний вплив, який будівництво може завдати навколишньому середовищу та навігації через протоку [10].

Заступник міністра інфраструктури України Юрій Лавренюк заявив, що апровадження Росією обмежень щодо судноплавства через Керченський канал у зв'язку з будівництвом мосту спричиняє збитки українських портів і буде оскаржене в суді. «Зараз готується позов і рахуються збитки недоодержаних коштів Маріупольським та Бердянським торговельними портами». Проблему довкола Керченської протоки мінінфраструктури розглядає спільно з міністерством закордонних справ України і Радою національної безпеки і оборони [11].

Нагадаємо, ще у вересні 2016 року Міністерство закордонних справ України офіційно надіслало Міністерству закордонних справ РФ повідомлення про арбітраж і позовну заяву про ініціювання арбітражного розгляду відповідно до додатку VII до Конвенції ООН з морського права. Приєднуючись до Конвенції, Україна і РФ погодилися на процедуру врегулювання спорів шляхом арбітражу, рішення якого є обов'язковим до виконання сторонами. В МЗС тоді наголосили, що попри протести України РФ продовжує вчиняти незаконні дії в межах морських зон України [12]. Варто згадати, що підготовчий процес цього позову почався ще 2014 року, а директиви про консультації з російською стороною Президнет підписав лише в червні 2016 року. Росія ж тим часом так довго не зволікала і вже почала зводити арки мосту.

Для України наслідки російського одностороннього контролю Керченської протоки не втішні, адже це дає можливість Кремлю перекривати доступ суден до українських портів в Азовському морі. Таким чином Росія матиме можливість блокувати Маріупольський та Бердянський порти. Туди заходять судна з мінімальною усадкою 9,6, а максимальною 14 метрів. Це великі судна типу «Панамакс». При цьому Росія встановлює усадку 8 метрів [13]. Технологічні обмеження висоти суден до 33 м означають, що до Маріуполя та Бердянська не зможуть проходити близько 30-50% суден, що раніше прямували до цих українських портів [14].

Окрім того, будівництво мосту через Керченську протоку може привести до екологічної катастрофи. За інформацією Інституту водних проблем та меліорації НАН України, орієнтовні втрати, завдані навколишнім середовищем Чорного та Азовського морів при будівництві Керченського мосту, при необхідності кріплення морських берегів, складуть не менше 10 млрд. грн. [15].

Зведення мосту для Росії у першу чергу має геополітичне підґрунття аніж позитивний економічний ефект як такий. Очевидно Кремль таки добудує міст, однак, він не матиме великого практичного значення, проте, матиме політичні важелі впливу. **Москва може використовувати міст як інструмент контролю українських портів та засіб політичного та економічного тиску на Київ. Україні потрібно активізувати зовнішню політику щодо доведення до міжнародної спільноти незаконності будівництва мосту та докласти дипломатичні зусилля з метою посилення санкцій щодо підприємств та окремих осіб, які беруть у цьому участь. Стратегія Росії заключається також і в тому, що без чіткого визнання приналежності Криму, неможливо вирішувати питання порушення прав у Чорному морі. Однак, українська влада до цього часу не визнала в офіційних документах Росію як окупанта.**

1. <http://www.bsamp.ru/docs/085044882017doc00329820170808084737.pdf>
2. http://www.bsamp.ru/docs/1935052582017raporyajenie_ab-91-r_ot_25.08.2017.pdf
3. <https://ua.krymr.com/a/news/28699083.html>
4. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/643_129
5. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/643_430
6. http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/643_103
7. http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/643_157
8. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/643_205
9. http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/643_409
10. <http://mfa.gov.ua/ua/press-center/comments/7721-komentar-mzs-ukrajini-u-zvjazku-z-zaprovadzhennyam-rosijskoju-federacijeju-v-odnostoronnyomu-poryadku-obmezheniya-na-morsyke-sudnoplavstvo-cherez-kerchensyku-protoku>
11. <http://bit.ly/2vy2eve>
12. <https://www.unian.ua/politics/1521513-ukrajina-napravila-rosiji-povidomlennya-pro-arbitraj-cherez-porushennya-neyu-morskogo-prava.html>
13. <http://bit.ly/2xHj2QW>
14. <https://www.mfaua.org/uk/publications/perekryttia-kerchenskoj-protoky-cherez-budivnytstvo-mostu-novyi-etap-ekonomichnoi-viiny-rf-proty-ukrainy-shcho-robyty>
15. <https://ukr.media/politics/309869/>

Двосторонні відносини

США

Президент України та Міністр оборони США обговорили питання зміцнення військового співробітництва

24.08.2017

Президент України Петро Порошенко та Міністр оборони США Джеймс Меттіс під час зустрічі обговорили питання поглиблення співпраці двох держав у оборонній сфері. Про це Глава держави повідомив під час спілкування з представниками ЗМІ у Києві.

«Сьогодні ми продовжили обговорення і питання про оборонну допомогу Україні, про зміцнення існуючого рівня військового співробітництва», - сказав він.

Петро Порошенко висловив вдячність американським партнерам за ефективну військову допомогу, яку Україна отримувала з перших хвилин агресії. «Ми дуже задоволені співпрацею по рівню підготовки українських фахівців, допомогу радниками в реформуванні сектору оборони і безпеки», - також зазначив він.

«Ми домовились про розширення цієї співпраці і переведення її вже на оперативний рівень співпраці в рамках трансатлантичного співробітництва, в рамках трастових фондів НАТО, співпраці в рамках протидії кіберзлочинності і багатьох інших позиціях», - повідомив Президент.

Глава держави наголосив, що Україна добровільно позбавилася від третього в світі арсеналу ядерної зброї, тож очікує на підтримку країн-партнерів у захисті свого суверенітету та територіальної цілісності.

«Ми чітко виконуємо взяті на себе зобов'язання і для нас надзвичайно важливо, щоб безпекові гарантії, які отримала Україна в рамках Будапештського меморандуму також були здійснені», - сказав він.

Окремо Петро Порошенко висловив підтримку стратегії США щодо Афганістану, нещодавно проголошеної Президентом Трампом. «Я підтвердив готовність України зробити внесок в реалізацію цієї стратегії в інтересах миру і безпеки», - констатував Президент.

Глава держави подякував Міністру оборони США за візит і участь у параді з нагоди Дня незалежності України його та американських військових. «Це позиція справжнього друга України, за що я надзвичайно вдячний», - сказав він.

Джеймс Меттіс зі свого боку нагадав, що ще у липні Державний секретар США Рекс Тіллерсон заявив, що США будуть наполягати на відновленні територіальної цілісності України та гарантуванні безпеки всіх її громадян, незалежно від національності, етнічного походження чи релігійних переконань.

«Ми у США звичайно розуміємо стратегічні виклики, які виникають разом з російською агресією. Ми вимагаємо дотримання широко прийнятих міжнародних норм для того, щоб не порушувати стан стабільності, який був створений після другої світової війни», - наголосив Міністр оборони США.

«Ми і далі зобов'язуємося надавати вам допомогу у ваших зусиллях із захисту вашої країни та народу України», - додав він.

Джеймс Меттіс також висловив підтримку зусиль України, спрямованих на реформування оборонного, безпекового сектору у відповідності до міжнародних стандартів, завдяки чому її Збройні Сили стають більш ефективними і кращими захисниками народу України.

«Ми очікуємо повної імплементації стандартів НАТО паралельно з відсіччю, яка дається в рамках конфлікту», - зазначив Міністр оборони.

«Існує 25-річна історія стосунків між Україною та НАТО на основі принципів спільних цінностей. Ми сподіваємося на продовження цієї співпраці в світлі вашої зустрічі з Президентом Трампом у Білому домі», - також зауважив він.

Інтернет-представництво Президента України

Президент України провів зустріч з делегацією Конгресу США

30.08.2017

Президент України Петро Порошенко провів зустріч із делегацією Конгресу США на чолі з Головою Підкомітету з питань зовнішньополітичної діяльності, закордонних операцій та пов'язаних програм Комітету з питань асигнувань Палати представників Конгресу Гарольдом Роджерсом.

Петро Порошенко висловив вдячність за провідну роль Конгресу США у захисті суверенітету та територіальної цілісності України. Зокрема, він відзначив прихильну позицію представників Комітету з питань асигнувань у питанні виділення коштів на програми підтримки України у проекті бюджету США на 2018 рік.

Петро Порошенко також закликав розглянути можливість збільшення асигнувань на програми безпекової допомоги Українській державі, включаючи надання озброєнь оборонного характеру, а також лікування та реабілітацію українських військовослужбовців.

Члени Конгресу запевнили, що продовжуватимуть політично та фінансово підтримувати Україну у її боротьбі за відновлення суверенітету та територіальної цілісності, а також реформаторські зусилля української влади.

Президент України також висловив сподівання на підтримку конгресменами зусиль України, спрямованих на офіційне визнання США Голодомору 1932-1933 років геноцидом Українського народу.

Американські конгресмени привітали із очікуваним набуттям чинності починаючи з 1 вересня Угоди про асоціації між Україною та ЄС. Глава держави висловив солідарність з американським народом у зв'язку з негативними наслідками урагану «Харві», який вирує у штаті Техас.

Інтернет-представництво Президента України

Індія

Президент України провів телефонну розмову з новообраним Президентом Республіки Індія

18.08.2017

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з новообраним Президентом Республіки Індія Рам Натх Ковіндом.

Петро Порошенко привітав індійського лідера з обранням на посаду Глави держави. Глава Української держави також передав щирі вітання народу Індії з нагоди 70-ої річниці незалежності Індії, яка відзначалася 15 серпня.

Лідери двох країн відзначили обопільну налаштованість істотно активізувати політичний діалог між Україною та Республікою Індія на всіх рівнях.

Окрема увага була приділена стану та перспективам розвитку торговельно-економічної складової двосторонньої співпраці. Відзначалося зростання обсягів товарообігу між двома країнами на понад 52% за підсумками першої половини 2017 року.

Петро Порошенко запросив Президента Індії відвідати Україну з офіційним візитом. Запрошення було з вдячністю прийнято.

Інтернет-представництво Президента України

Єгипет

Україна готова до всебічної співпраці з Єгиптом

29.08.2017

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін провів зустріч із заступником Міністра закордонних справ Єгипту з європейських справ паном Ігабом Талаал Насром.

Під час зустрічі сторони обговорили актуальні питання співробітництва між Україною та Єгиптом в політичній та економічній сферах, а також у рамках міжнародних організацій. Було наголошено на готовності України до активізації політичного діалогу та співпраці на ключових напрямках двосторонньої взаємодії.

І.Наср передав Міністру П.Клімкіну запрошення від імені Міністра закордонних справ АРЕ С.Шукрі відвідати Єгипет з візитом, яке було прийнято із вдячністю.

Відбулась також зустріч Державного секретаря Андрія Заяця із заступником Міністра закордонних справ Єгипту з європейських справ паном Ігабом Талаал Насром.

Міністерство закордонних справ України

Судан

Україна заінтересована у поглибленні співпраці з Суданом

21.08.2017

Державний секретар Міністерства закордонних справ України Андрій Заяць провів зустріч з Надзвичайним та Повноважним Послом Республіки Судан в Україні паном Анасом Ельтайб Ельгаліані.

Під час зустрічі сторони обговорили широкий спектр питань співробітництва між Україною і Суданом в політичній, економічній та гуманітарній сферах. Відзначено активну роботу України як голови Санкційного комітету щодо Судану РБ ООН. Окрему увагу було приділено питанню перегляду позиції Судану стосовно України, зокрема, з комплексу питань, пов'язаних із агресією РФ проти України, порушенням прав людини в незаконно анексованому Криму. Наголошено на важливості проведення до кінця 2017 року українсько-суданських політичних консультацій.

У зв'язку із завершенням дипломатичної місії Посла Судану в Україні, Державний секретар подякував Анасові Ельгаліані за роботу та побажав йому успіхів у подальшій діяльності.

Міністерство закордонних справ України

Ліван

Україна та Ліван зацікавлені в активізації двосторонніх відносин

17.08.2017

Державний секретар МЗС України Андрій Заяць провів зустріч з Послом Ліванської Республіки в Україні пані Клод Халіль Аль Хажаль у зв'язку із завершенням її дипломатичної місії в Україні.

Відзначено, що восени цього року Україна і Ліван святкуватимуть 25-ту річницю встановлення дипломатичних відносин.

Крім того, відзначалася важливість проведення 24-27 жовтня ц.р. у Бейруті Українсько-Ліванського бізнес-форуму.

Під час зустрічі сторони також обговорили сучасний стан та перспективи розвитку українсько-ліванських відносин. Наголошувалось на необхідності

активізації двосторонніх політичних контактів, розвитку співробітництва у торговельно-економічній сфері, а також взаємодії в рамках міжнародних та регіональних організацій.

Держсекретар подякував Клод Халіль Аль Хажаль за роботу на посаді Глави ліванської дипломатичної місії в Україні та побажав успіхів у її подальшій діяльності.

Міністерство закордонних справ України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Парад в Україні та істерична реакція Москви

24 серпня на День незалежності у Києві відбувся військовий парад у якому взяли участь понад 4 тис. солдатів ЗСУ, десять підрозділів країн Заходу, дев'ять з яких представляли країни НАТО. Крім цього, в українську столицю приїхали одинадцять міністрів оборони. Така визначна подія не залишилася без шквального обговорення в Росії та коментарів з боку кремлівських офіційних осіб, які не відходять від своєї тактики перекручування та власної інтерпретації подій, що стосуються України тим самим дезінформуючи власне населення.

Віце-спікер російської Держдуми Ірина Ярова вважає, що «хода НАТО символізує їх особистий внесок у спецоперацію «Майдан» з антиконституційним держпереворотом в Україні. «Все, що відбувається ілюструє і без того переповнену хроніку подій втрати Україною суверенітету і перетворення в територію зовнішнього управління», - хвилюється за Україну Ярова [1].

Віце-спікер кримського парламенту Ремзі Ільясов зазначив, що участь військовослужбовців країн НАТО у військовому параді в Києві з нагоди Дня незалежності говорить про те, що Україна, сама того не усвідомлюючи, вступила в новий етап, який ще більше загрожує її суверенітету. «Ми бачимо, що країною керують ззовні. Є всі підстави сумніватися в справжньої незалежності України. У зв'язку з цим я хочу побажати українському народу не декларативної, а справжньої, реальної незалежності - і політичної, і економічної, і ідеологічної», - сказав Ільясов [2].

З огляду на марш військових НАТО, Ігор Коротченко, військовий експерт, головний редактор російського журналу «Національна оборона» коментує ситуацію в Україні так: «По-перше, йде внутрішній збройний конфлікт: де-факто - громадянська війна. У цих умовах для НАТО прийняття України може означати можливу військову конфронтацію з Росією. Інша справа - використовувати Україну, як антиросійський таран, як плацдарм, як потенційний театр військових дій. Очевидно, що в цьому напрямку і Вашингтон, і Брюссель працюватимуть дуже наполегливо, але повноцінний статус члена НАТО Україна не отримає» [3]. При цьому ж у статті на сайті російського каналу НТВ наводять інформацію що, деякі «фахівці» порахували кількість українців, які говорять рідною, українською мовою. За їх даними таких лише всього-то 30-50 тисяч, і це, здебільшого, філологи, журналісти, телеведучі[3].

Той же канал НТВ пише, що на думку багатьох українців дивно спостерігати чужу форму в День незалежності. Юрій Кот, президент асоціації публічної дипломатії «Майбутнє країни» відзначив: «Сьогодні можна говорити, що по суті Україна є єдиною країною, яка святкує свою незалежність без українського народу. І те, що глава Пентагону приймає парад українського війська, це такий відвертий плювок в обличчя нашого народу» [4].

Ще одним жорстким маніпулюванням того ж каналу стала інформація про те, що **вперше з часів фашистської окупації Хрещатиком йшли іноземні війська. Військові НАТО з Америки, Канади, Польщі, Литви. Від Бессарабки до Дніпра, на північний схід, у бік Москви.** І президент Порошенко в кожному абзаці святковій промові згадував Росію недобрим словом [5].

На День незалежності України не обійшлося і без провокацій. Спочатку повідомили про мінування вулиці де проходив парад. Інформація не підтвердилася. Пізніше, на ділянці вулиці Грушевського між стадіоном «Динамо» і будівлею Кабміну пролунав вибух. Звісно ж і з цього приводу кремлівські рупори прореагували показавши на скільки все нестабільно в Україні і що на кожному кроці простих громадян чекає небезпека.

Таким чином, як бачимо, російська брехня, перекручування і «чесні» судження «експертів» досягають апогею. Чергова величезна доза пропаганди вилилася в ефір тим самим промиваючи мозок громадянам. Кремлю вкрай важливо підтримувати створений міф, що Україна не приймає ніяких рішень а нею керують із Заходу, що української мови і державності взагалі не існує, скомпрометувати НАТО та ЄС, які на думку російських експертів є породженням зла на землі несуть велику шкоду її «духовності».

1. https://www.business.ua/media_view/voyska_nato_na_parade_v_kieve_poyavilas_reaktsiya_rossii-587434/
2. <https://ria.ru/world/20170824/1501045394.html>
3. <http://www.ntv.ru/novosti/1918962/>
4. <http://www.ntv.ru/novosti/1918887/>
5. <http://www.ntv.ru/novosti/1920306/>